

Bezoekadres

Gebouw Z Zaailand 106
8911 BN Leeuwarden

Postadres

Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden

058-751 2902

contractmanagement@sdfryslan.nl

Aan : Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Van : Sociaal Domein Fryslân
Contactpersoon: Marijke Schilperoord, coördinator Jeugd
Marijke.schilperoord@sdfryslan.nl
Aandachtsveld : Jeugd
Onderwerp : **Internetconsultatie Perspectief voor de Jeugd**
Datum : 4 september 2020

Het ministerie van VWS heeft tot 6 september de gelegenheid geboden om te reageren op het voornemen om in de Jeugdwet een aantal wijzigingen aan te brengen. Hieronder vindt u de gezamenlijke reactie van de 18 Friese gemeenten (jeugdzorgregio Fryslân).

Positief

In grote lijnen zijn de 18 gemeenten in de jeugdhulpregio Fryslân over de voornemens om de Jeugdwet aan te passen positief.

In de voorstellen is aangegeven dat gemeenten per jeugdhulpregio samenwerking op grond van de WGR moeten inrichten. In Fryslân hebben we dit al gedaan en de norm voor opdrachtgeverschap bestendigt dit.

We hebben daardoor een goede schaalgrootte voor regionale samenwerking en dat komt o.a. tot uiting in de gezamenlijke inkoop van specialistische jeugdhulp en afspraken met de GI's. Wij zien in de voorgestelde wijzigingen echt verbeteringen die gemeenten helpen om de kwaliteit in de zorg verder omhoog te brengen. We onderschrijven het volgende in de wijzigingen:

- Het zorglandschap niet alleen in beeld brengen maar ook een gewenste ontwikkeling met elkaar vastleggen in een regiovisie; dit als richtsnoer en kader voor lokale ontwikkelingen.
- Het belang van de regionale agenda. Ook wij hechten er aan dat er een sluitend zorglandschap beschikbaar is voor jeugdhulp die regionaal of bovenregionaal dient te zijn georganiseerd.
- Betere vastlegging en uniformering van de regionale toegangskaders en het borgen van de vijf basisfuncties.
- Het organiseren van weinig voorkomende specialistische zorg voor jeugdigen op (boven-) regionaal niveau inclusief oprichting van de 8 expertisecentra
- Aanpak van wachttijden.
- De versterking van het goede bestuur.

Wat de regionale samenwerking belemmert:

- Het op een te hoog detailniveau invullen van de jeugdhulpplicht door gemeenten, terwijl aan noodzakelijke financiële en inhoudelijke randvoorwaarden voorbij wordt gegaan.
- Het wetsvoorstel erkent onvoldoende gemeenten als medeoverheid en introduceert een rol voor de NZa die wezensvreemd is.
- Het wetsvoorstel opent de deur om continu nieuwe eisen aan gemeenten te stellen via de voorgestelde kan-bepalingen en delegatiebepalingen.-

- Met het wetsvoorstel wordt onvoldoende recht gedaan aan de gemeentelijke praktijk en - beleidsvrijheid

Verbeterpunten

- Fryslân ziet dat landelijk GI's het financieel moeilijk hebben, net als de gemeenten overigens. Er bestaan in het land verschillen in de tarieven voor GI's, in Fryslân zijn echter weinig problemen. We vragen daarom ruimte voor regio's met een comfortabele omvang om zelfstandig goede afspraken te maken.
- Er is een grote instroom naar de jeugdwet via de huisartsenroute. Wij zouden graag een verplichting tot samenwerking voor huisartsen (individueel of gezamenlijk) zien bij verwijzingen naar specialistische jeugdhulp. De invulling van deze samenwerking is contextafhankelijk, dit kan een POH- Jeugd zijn maar kan ook andere vormen betreffen.
- Bij directe (medische) verwijzing moet de gemeente(gebiedsteam) de mogelijkheid krijgen om gezamenlijk met de zorgaanbieder en gezin een perspectiefplan op te stellen en te monitoren. Dit plan betreft het totale systeem waarin jeugdhulp slechts een onderdeel betreft. Een gezin moet nu hiervoor toestemming geven. Wij zien steeds vaker dat gezinnen (vaak op advies van de zorgaanbieder) deze verwijzroute kiezen om de 'bemoeienis' van de gemeente te ontwijken.
- Controle mogelijkheden voor regio/gemeente. Met name controles op passend gebruik zijn in huidige regelgeving heel moeilijk en bieden nauwelijks ruimte tot terugvorderen gelden.
- Norminkomen voor niet onder de WNT vallende aanbieders. Eenmanszaken, maatschappen, vennootschappen onder firma en commanditaire vennootschappen hebben regelmatig ongehoorde resultaten, welke onder de huidige regelgeving nauwelijks zijn aan te pakken.
- De taakverdeling tussen IGJ, Jeugdautoriteit, CIBG, regio/gemeente dient beter en scherper afgebakend. We merken dat niet altijd de partij waar wij van denken dat die verantwoordelijk is dat zelf ook zo voelt, en dat signalen die we afgeven niet altijd even diepgaand onderzocht worden en dat van een goed terugkoppeling ook niet altijd sprake is. En met name dat laatste is cruciaal voor een goede samenwerking.
- Met de verplichting voor opdrachtgeverschap door regionale samenwerking willen wij voorstellen om per regio een toezichthouder in te stellen. Deze verantwoordelijkheid (is momenteel belegd bij de IGJ) wordt dan overgedragen naar de regionale toezichthouder. Deze neemt de rol van de IGJ (toekijken op kwaliteit en veiligheid) over en heeft daarbij mandaat om op regionaal contractueel niveau in gebreke stellingen en zelfs tot ontbinding overeenkomst aan te gaan. Daarnaast wordt een melding naar het IGJ gedaan voor de opschaling bovenregionaal en landelijk.
- Afbakening WLZ en Jeugdwet: WLZ is zo ongeveer dichtgetimmerd voor doorstroom vanuit Jeugdwet terwijl dit niet strookt met problematiek dat aantal kinderen vanaf geboorte heeft waardoor er geen perspectief is. Kinderen (vanaf 12 jaar) waarbij het perspectief al vast staat dat dit >18 uitstroom WLZ wordt, moeten eerder naar de WLZ kunnen uitstromen.
- Reikwijdte van de jeugdhulpplicht beter beschrijven (lees grenzen aangeven). Wat is de verantwoordelijkheid van de ouders (eigen kracht) en wanneer de gemeente. Hier is inmiddels jurisprudentie over. Als het gaat om kwaliteit hoort daarbij vanzelfsprekend ook de effectiviteit van behandeling en begeleiding; het moet voor gemeenten mogelijk worden om ineffectieve methoden gesteund met PGB strakker te controleren of geboden hulp effectief is.

- Pleegzorgouders naast de pleegzorgvergoeding in aanmerking laten komen voor de kinderbijslag. In de praktijk zien we dat de pleegzorgvergoeding niet toereikend is en een drempel is voor nieuwe pleeggezinnen. In dit geval zou de vergoeding bijzondere kosten pleegkinderen kunnen worden afgeschaft.
- De regio Friesland is voor afstemming en samenwerking, ook in bovenregionaal verband. De samenwerking is altijd contextafhankelijk en hoeft niet via een OOGO geformaliseerd te worden.
- Bij begripsbepalingen in de wet de definitie voor “gezinshuizen” vastleggen. Dit om oneigenlijk gebruik van deze vorm van zorg te voorkomen na het 18de levensjaar.
- Overwegen of verlengde Jeugdwet na overleg met gemeente ook kan gelden bij Gecertificeerde Instellingen; waarbij de gezinsvoogd kan aanblijven tot 21^e levensjaar jongere.
- Als er een geschillencommissie wordt gemaakt, dan zijn er wel kwaliteitscriteria voor deelname hieraan te bepalen. Zolang we niet kunnen overzien wat de inhoudelijke kwaliteit van de leden van een geschillencommissie is, kunnen we ons niet vinden in een bindend advies en willen we de mogelijkheid van bezwaar en/of de gang naar de rechter behouden.